

Domnule Președinte,

Subsemnatul SANDU GABRIEL, (...), inculpat în cauza ce face obiectul dosarului mai sus menționat, prin avocat Chitic Mircea Victor Daniel, cu sediul în București, bd. Hristo Botev nr. 7 et. 4 ap. 4, sector 3 București, membru în Baroul București, cu domiciliul ales la sediul Cabinetului mai sus menționat,

în conformitate cu dispozițiile art. 11 alin. (1) pct. A. lit. d) și ale art. 29 alin. (4) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale a României, republicata, cu mod. și complet. următoare, ridic

EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE

a dispozițiilor Codului de procedură penală mai jos enumerate

- Art. 114 alin. (1): "Poate fi audiată în calitate de martor orice persoană care are cunoștință despre fapte sau împrejurări de fapt care constituie probă în cauza penală.";
- Art. 115 alin. (1): "Orice persoană poate fi citată și audiată în calitate de martor, cu excepția părților și a subiecților procesuali principali."
- Art. 129 raportat la cele două de mai sus.

texte de lege care se află în stare de contencios constituțional cu următoarele dispoziții din Legea fundamentală:

- art. 1 alin. (5) privind supremația Constituției în România,
- art. 16 alin. (1) din Constituție, privind egalitatea cetățenilor în fața legii,
- art. 21 alin 1 - 3 din Constituție, privind accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil
- art. 24 alin 1 din Constituție privind la garantarea dreptului la apărare
- art. 124 din Constituție privind Înfăptuirea justiției;
- dispozițiile prevăzute de art. 6 și art. 13 din Convenție, relative la predictibilitate legii, dreptul la un proces echitabil și la dreptul la un recurs efectiv

în măsura în care pot fi audiați sau reaudiați în calitate de martori cu identitate reală și martorii protejați sau investigatorii, și colaboratorii cu identitate protejată.

În fapt, subsemnatul am fost trimis în judecată la data de 27.09.2017 prin Rechizitoriul 766/P/2016 fiind acuzat de "abuz în serviciu dacă funcționarul public a obținut pentru sine ori pentru altul un folos necuvenit, prevăzută și pedepsită de de art. 13² din Legea nr. 78/2000 raportat la art. 297 alin. 1 C.p. și art. 309 C.p., cu aplicarea art. 5 C.p."

În Rechizitoriul mai sus menționat se fac ample referiri la declarațiile martorului denunțator "amenințat" căruia i s-a acordat în condițiile art 126 lit. c C.p.p. protecția datelor de identitate, prin acordarea unui pseudonim cu care martorul a semnat atât denunțul său cât și declarația sa de martor;

În cursul cercetării judecătorești au apărut suspiciuni legitime cu privire la identitatea dintre martorul denunțator cu identitate protejată și unul din martorii cu identitate reală, exhibată, fapt care a dus la bănuiala existenței unei încercări a organelor de cercetare penală de a acredita o anumită stare de fapt prin reiterarea unor declarații ale uneia și aceeași persoane dată sub identități diferite, tocmai pentru a evita scăderea forței probante a declarației martorului denunțator cu identitate protejată ca urmare a aplicării disp. art. 103 al. 3 C.p.p..

Un element hotărâtor al importanței excluderii posibilității ca o persoană cu identitate protejată să depună mărturie ca martor cu identitate reală este și faptul că, la această dată, nu există norme procedurale precise care să permită judecătorului să verifice periodic în cursul procesului penal dacă starea de pericol care a justificat luarea măsurii protejării martorului mai subzistă sau nu.

Față de această situație vă rog să analizați excepția noastră de neconstituționalitate având în vedere următoarele aspecte:

Întrunirea condițiilor de admisibilitate a excepției invocate:

Rog Onorata Instanța *ad quo* să constate că această excepție este admisibilă în raport de exigențele art. 29 alin. (4) din Legea nr. 47/1992, rep., având în vedere următoarele aspecte:

- a fost invocată de o persoană care are calitate în cauză,
- excepția nu a fost până în prezent soluționată și admisă de Curtea Constituțională a României față de criticile aduse prin prezenta Cerere,
- dispozițiile legale la care face referire excepția au directă legătură cu procedura Camerei preliminare în care se află subsemnatul, și nu în ultimul rând,
- soluția ce ar putea fi dată în prezenta cauză poate fi influențată de pronunțarea asupra acestei excepții de neconstituționalitate.

*Numerus apertus fata de conditiile generale de admisibilitate ale unei astfel de exceptii, consider necesar sa mentionez si faptul ca prezenta cauza este una **aflata pe rolul instantei de judecata** (in sensul prev. art. 29 alin. (1), (2) si (4) din Legea nr. 47/1992), si pana la momentul ridicării prezentei exceptii Inalta Curte de Casatie si Justitie nu s-a dezinvestit.*

Pe fondul excepției, arăt că dispozițiile mai sus menționate sunt neconstituționale pentru următoarele motive:

Textul alineatului 1 din articolul 114 prevede că *“Poate fi audiată în calitate de martor orice persoană care are cunoștință despre fapte sau împrejurări de fapt care constituie probă în cauza penală”*, iar articolul 115 stabilește că *“Orice persoană poate fi citată și audiată în calitate de martor, cu excepția părților și a subiecților procesuali principali.”*.

Cele două texte citate exclud din categoria martorilor doar părțile și subiecții procesuali principali fără însă a face mențiuni exprese la imposibilitatea audierii sub identitate reală a unor persoane deja audiate sub o identitate protejată.

Cert, principiul legalității și loialității căruia ar trebui să fie supus procesul administrării probatoriului în procesul penal ar trebui să excludă de plano o asemenea posibilitate. Cu toate acestea, nementionarea de lege lata a unei asemenea interdicții exprese poate avea ca efect apariția unor anumite *“derapaje”* sau *“deficiențe”* în procesul administrării probatoriului, *“deficiențe”* care ar putea avea un îndoit efect dirimant al prezumției de nevinovăție și a dreptului la un proces echitabil de care trebuie să se bucure suspectul/inculpatul, și anume:

- ocolirea, dezactivarea, protecției oferite de dispozițiile art. 103 al. 3 care stabilește în mod expres că *“Hotărârea de condamnare, de renunțare la aplicarea pedepsei sau de amânare a aplicării pedepsei nu se poate întemeia în măsură determinantă pe declarațiile investigatorului, ale colaboratorilor ori ale martorilor protejați.”*
- Normele legale criticate lasă deschise posibilitatea existenței unor abuzuri din partea anchetatorilor care pot să tindă spre acreditarea ca adevărate a unei situații nereale prin repetarea uneia și aceleiași depoziții subiective, eronate sau răuvoitoare ale unei persoane sub mai multe identități, respectiv ca marturii date succesiv sub identitate protejată și sub identitate reală.

Tocmai pentru acest motiv legiuitorul în situația expresă a declarațiilor investigatorilor, colaboratorilor și martorilor protejați, a limitat puterea de apreciere a judecătorului din perspectiva valorii probante a declarațiilor acestor persoane.

Curtea Constituțională a statuat deja că *“noul Cod de procedură penală consacră, ca și legea veche, sistemul liberei aprecieri a probelor. În baza principiului liberei sau intimei convingeri a judecătorului, acesta va aprecia liber mijloacele de probă administrate în cauză, neexistând o ordine de preferință, referitor la forța probantă a acestora. Totodată, organele judiciare au dreptul să aprecieze în mod liber atât valoarea fiecărei probe administrate, cât și credibilitatea lor; probele nu au o valoare a priori stabilită de legiuitor, importanța acestora rezultând în urma aprecierii lor de organele judiciare consecutiv analizei ansamblului materialului probatoriu administrat în mod legal și loial în cauză. În luarea deciziei asupra existenței infracțiunii și a vinovăției inculpatului, instanța hotărăște motivat, cu trimitere la*

toate probele evaluate. Condamnarea, renunțarea la aplicarea pedepsei și amânarea aplicării pedepsei se dispun doar atunci când instanța are convingerea că acuzația a fost dovedită dincolo de orice îndoială rezonabilă.” (Decizia CCR 63/2019)

Însă “aprecierea liberă a probelor” și “a valorii fiecărei probe administrate” trebuie să se facă în mod neviciat pe baza unui probatoriu administrat legal și loial drepturilor acuzatilor, fapt incompatibil cu repetarea ticluită a unor mărturii subiective date sub mai multe identități.

În mod contrar ar deveni inficientă intenția reală a legiuitorului, care prin dispozițiile art. 103 alin. (3) din Codul de procedură penală, a instituit unele limitări ale principiului liberei aprecieri a probelor, reglementând în acest sens că hotărârea de condamnare, de renunțare la aplicarea pedepsei sau de amânare a aplicării pedepsei nu se poate întemeia în măsură determinantă pe declarațiile investigatorului, ale colaboratorilor ori ale martorilor protejați.

Admiterea posibilității ca una și aceeași persoană să depună mărturii sub mai multe identități duce la încălcarea vădită atât a prezumției de nevinovăție cât și a dreptului la un proces echitabil, deoarece se ajunge la situația în care o persoană să fie condamnată pe baza unei singure percepții a adevărului multiplicată sub mai multe identități fictive și reale, fapt care înrânge regula ca o hotărâre să fie pronunțată „dincolo de orice dubiu rezonabil” ..

Nu lipist de relevanță e faptul potrivit căruia Curtea Constituțională a reținut deja că *“că au fost exprimate opinii în sensul că dispozițiile art. 103 alin. (3) din Codul de procedură penală preiau în dreptul intern un standard clasic al jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, potrivit căruia, în anumite circumstanțe, autoritățile judiciare pot apela la declarațiile administrate în faza “instrucției” (urmăririi penale), în special în cazul refuzului persoanelor care le-au dat de a le reitera în public de teama consecințelor pe care acestea le-ar putea avea pentru siguranța lor. Necesitatea protecției nu poate aduce atingere substanței dreptului la apărare, astfel că, și în aceste situații, Curtea Europeană a Drepturilor Omului apreciază că drepturile apărării sunt restrânse într-un mod incompatibil cu garanțiile prevăzute de art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, atunci când o condamnare se fondează în întregime sau într-o măsură determinantă pe mărturia făcută de o persoană pe care acuzatul nu a putut-o interoga direct sau prin altă persoană în numele său, nici în faza de urmărire penală, nici în faza dezbaterilor.”* (Decizia CCR 63/2019).

Tocmai având în vedere forța probantă scăzută a declarației martorului sub acoperire sau a investigatorilor, și colaboratorilor cu identitate protejată curtea a statuat deja că “în scopul evitării unei erori judiciare bazate pe astfel de probe, precum și având în vedere condițiile derogatorii de audiere a acestor persoane, care restrâng într-o oarecare măsură posibilitățile de apărare, legea a restrâns, la rândul ei, valoarea probantă a declarațiilor investigatorului, colaboratorului, martorului protejat. Curtea apreciază că, într-adevăr, sfera de cuprindere a persoanelor ale căror declarații nu pot fi determinante în luarea unei hotărâri de condamnare este în realitate mai largă decât cea care rezultă nemijlocit din text.” (Decizia CCR 63/2019).

Or, acceptarea sau/și permisiunea, fie și implicită, de către textele legale criticate a posibilității reaudierii sub identitate reală a martorilor cu identitate protejată fac ineficiente garanțiile procesuale stabilite de Constituție și codul de procedură penală, garanții deja reliefate în repetate decizii ale CCR.

În acest context amintim că deja Curtea a observat “că instanța de contencios european a acordat o atenție deosebită cauzelor ce aveau ca obiect folosirea martorilor anonimi de către organele de urmărire penală pentru administrarea probatoriului în acuzare; prin martori anonimi instanța europeană are în vedere persoanele care au fost audiate cu protejarea identității sau prin includerea în programe speciale de protecție și care au dat declarații cu privire la faptele de care este acuzată o persoană și a căror identitate nu este cunoscută apărării. În cadrul acestei noțiuni sunt incluși și agenții infiltrați care sunt reprezentanți ai organelor de anchetă și care, prin activitatea desfășurată sub protecția anonimatului, contribuie la strângerea de mijloace de probă în acuzarea unei persoane. Curtea de la Strasbourg a apreciat că folosirea declarațiilor acestor persoane pentru a dispune condamnarea nu este, în sine, incompatibilă cu prevederile convenției. Însă, dacă se menține anonimatul martorului acuzării, apărarea va fi confruntată cu dificultăți deosebite. Astfel, în acest caz, dezavantajul cu care se confruntă apărarea trebuie să fie în mod suficient contrabalansat prin procedura urmată de autoritățile judiciare. Probele obținute de la martori în condițiile în care drepturile apărării nu au putut fi asigurate la un nivel normal cerut de Convenția europeană trebuie analizate cu extremă atenție, iar condamnarea unui acuzat nu trebuie să se bazeze în exclusivitate sau într-o măsură determinantă pe mărturia anonimă (Hotărârea din 28 februarie 2006, pronunțată în Cauza Krasniki împotriva Republicii Cehe, paragrafele 76-79; Hotărârea din 14 februarie 2002, pronunțată în Cauza Visser împotriva Olandei, paragrafele 43-46).” (Decizia CCR 63/2019).

Or, în ceea ce privește normele legale referitoare la martorii amenințați, Curtea Constituțională, într-o altă decizie recentă (Decizia CCR 248/2019), a constatat că art. 126 al 6 din actualul cod de procedură penală este neconstituțional tocmai pentru că “dispozițiile art. 126 alin. (6) din Codul de procedură penală, intrucat nu stabilesc, in mod expres, nici organul judiciar care are competenta de a se pronunța cu privire la măsurile de protecție dispuse conform alin. (1) al aceluiași articol, nici actul și modalitatea în care este exercitată competenta anterior menționată, în ipoteza în care măsurile de protecție astfel luate se mențin după momentul începerii judecării, sunt lipsite de claritate, precizie și previzibilitate, contravenind prevederilor art. 1 alin. (5) din Constituție.”

Pentru a ajunge la această concluzie Curtea a reiterat faptul deja subliniat în Decizia anterior citată, și anume că referitor la “valoarea probantă a declarațiilor martorului protejat, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut, în jurisprudența sa, că drepturile apărării sunt restrânse într-un mod incompatibil cu garanțiile prevăzute la art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, atunci când o condamnare se fondează în întregime sau într-o măsură determinantă pe mărturia făcută de o persoană pe care acuzatul nu a putut-o interoga. Prin aceeași jurisprudență, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că folosirea declarațiilor martorilor anonimi pentru a dispune condamnarea unei persoane nu este, în sine, incompatibilă cu prevederile Convenției, însă, în condițiile menținerii anonimatului martorului

acuzării, prevederile art. 6 paragraful 1 și paragraful 3 lit. d) din Convenție impun ca dezavantajul cu care se confruntă apărarea să fie în mod suficient contrabalansat prin procedura urmata de autoritățile judiciare. S-a reținut, totodată, ca probele obținute de la martori, în condițiile în care drepturile apărării nu au putut fi asigurate la un nivel cerut de Convenție, trebuie analizate cu extrema atenție, iar condamnarea unui acuzat nu trebuie să se bazeze în exclusivitate sau într-o măsură determinanta pe marturia anonimă (a se vedea hotărârile Curții Europene a Drepturilor Omului din 20 noiembrie 1989, 14 februarie 2002 și 28 februarie 2006, pronunțate în cauzele Kostovski împotriva Olandei, paragraful 42, Visser împotriva Olandei, paragrafele 43-46, și Krasniki împotriva Republicii Cehe, paragrafele 79-86). Prin urmare, administrarea probei cu martori în procesul penal, în condițiile instituirii în ceea ce îi privește a unor măsuri dintre cele prevăzute la art. 126 alin. (1) din Codul de procedura penală, reprezintă o excepție de la regulile generale referitoare la audierea martorilor, excepție ce determină obținerea unor declarații cu o valoare probantă restransă, a caror utilizare în procesul penal trebuie făcută conform art. 103 alin. (3) din Codul de procedura penală, mai sus invocat. Pentru acest motiv, se impune ca această excepție să fie în mod expres reglementată, atât sub aspectul organelor judiciare competente să dispună, să verifice sau să constate încetarea măsurilor de protecție a martorilor, cât și sub cel al procedurii corespunzătoare exercitării acestor atribuții, în toate etapele procesului penal, în scopul respectării exigentelor constituționale referitoare la claritatea, precizia și previzibilitatea legii, prevăzute la art. 1 alin. (5) din Legea fundamentală și al asigurării dreptului la un proces echitabil și dreptului la apărare, astfel cum acestea sunt reglementate la art. 21 alin. (3) și art. 24 din Constituție.” (Decizia CCR 248/2019)

Or, inexistența unei norme procedurale explicite care să facă posibilă verificarea periodică de către judecător a justificării măsurilor de protecție stabilite prin art. 1 din art. 126 (implicit “protecția datelor de identitate” stipulate la litera c) coroborată cu inexistența unei interdicții clare ca martorul cu identitate protejată sau investigatorii, și colaboratorii cu identitate protejată să poată depune mărturie și sub identitate reală a acestora crează premisele unor încălcări flagrante ale dreptului la apărare și la un proces echitabil, drepturi garantate de Constituție și de CEDO.

Pentru toate aceste motive apreciem că se impune admiterea excepției de neconstituționalitate, dispozițiile criticate, acestea încălcând prevederile constituționale ale art. 21 alin. (3), art. 23 alin. (11) și art. 24 alin. (1).

“Referitor la dreptul la apărare, Curtea Constituțională a statuat, în jurisprudența sa, ca acesta este în serviciul efectivității realizării dreptului constituțional al cetățenilor de a se adresa justiției pentru apărarea drepturilor, libertăților și intereselor lor legitime (Decizia nr. 64 din 2 iunie 1994). Totodată, Curtea a calificat art. 24 din Constituție ca fiind o garanție a dreptului la un proces echitabil (Decizia nr. 462 din 17 septembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 775 din 24 octombrie 2014, paragraful 51, și Decizia nr. 111 din 3 martie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 373 din 16 mai 2016, paragraful 23). Având în vedere aceste evoluții jurisprudențiale, Curtea reține ca în cursul procedurilor judiciare dispozițiile art. 24 din Constituție se analizează coroborat cu cele ale art. 21 alin. (3) din Constituție, întrucât se subsumează acestora din urmă. (...) Curtea Constituțională a reținut, în jurisprudența sa, ca dreptul la apărare conferă oricarei

parti implicate într-un proces, potrivit intereselor sale și indiferent de natura procesului, posibilitatea de a utiliza toate mijloacele prevăzute de lege pentru a invoca în apărarea sa fapte sau împrejurări. Acest drept presupune participarea la ședințele de judecată, folosirea mijloacelor de probă și invocarea excepțiilor prevăzute de legea procesual penală (a se vedea Decizia nr. 667 din 15 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 870 din 20 noiembrie 2015, paragraful 33)."

Pentru toate aceste motive considerăm că prin audierea aceleiași persoane în dubla calitate - de martor cu identitate reală și martor cu identitate protejată, se aduce o gravă și ireparabilă atingere a dreptului la un proces echitabil.

Față de această situație considerăm că instanța de contencios constituțional poate și trebuie să pronunțe o decizie interpretativă prin care să constate că "Poate fi audiată în calitate de martor orice persoană care are cunoștință despre fapte sau împrejurări de fapt care constituie probă în cauza penală." și respectiv "Orice persoană poate fi citată și audiată în calitate de martor, cu excepția părților și a subiecților procesuali principali." atâta vreme cât respectiva persoană nu a fost deja audiată în aceeași cauză sub o altă identitate.

Din această perspectivă, considerăm că activitatea de legiferare presupune ca reglementarea relațiilor sociale prin lege și prin celelalte categorii de acte normative se realizează cu respectarea principiilor generale de legiferare proprii sistemului dreptului românesc, Constituția consacrand în art. 1 alin. (5) principiul constituțional al supremației acesteia.

Mai mult, autoritățile cu competențe normative au obligația conformării prevederilor constituționale, legale și principiilor de drept atunci când elaborează acte normative, precum și asigurarea calității legii, în sens larg. Calitatea legii presupune că în procesul de elaborare a actelor normative să fie îndeplinite două condiții: accesibilitatea și previzibilitatea. Cele două noțiuni sunt utilizate, atât în cadrul controlului de convenționalitate exercitat de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului, cât și în cadrul controlului de constituționalitate exercitat de către Curtea Constituțională, aceasta din urmă făcând trimitere, în repetate cazuri, la jurisprudența CEDO.

Notiunea de previzibilitate a fost definită chiar de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 61/2007 (M. Of. nr. 116 din 15 februarie 2007), ca fiind posibilitatea pe care o oferă celor interesați însuși norma juridică de a-și reprezenta consecințele punerii ei în operă ori cele ce derivă din încălcarea sau ignorarea ei. Așa cum s-a subliniat în doctrina „previzibilitatea s-ar polariza astfel în jurul 'urmarilor' efectivității normei" (I. Deleanu, "Accesibilitatea" și "previzibilitatea" legii în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului și a Curții Constituționale Române, Dreptul nr. 8/2011, p. 60).

În considerentele mai multor decizii ale Curții Constituționale ce au avut în vedere „calitatea legii”, exprimată în general prin sintagma lege „accesibilă și previzibilă”,

judicatorii Curtii au făcut referire la sintagma „clara, precisă, previzibilă și predictibilă”, atribute chiar aritmetic indicate prin evocarea „celor 4 condiții”.

Cu privire la noțiunea de predictibilitate, plecând de la definiția termenului, autorul arată că aceasta semnifică *„posibilitatea destinatarului normei de a prevedea rezonabil evoluția reglementării, norma juridică înscriindu-se astfel sub cupola imperativului securității juridice, iar ca o variantă a acesteia, sub imperativul principiului încrederii legitime, ca așteptările lui, derivate din reglementare, nu vor fi deturnate sau nu vor fi substanțial modificate.*

Pe scurt încrederea destinatarului reglementării în stabilitatea acesteia pe o perioadă rezonabilă și previzibilă”. În final se subliniază faptul că însuși Curtea sugerează o astfel de abordare atunci când a afirmat că „modificările succesive ale reglementării au afectat caracterul previzibil al normei”.

Accesibilitatea legii privește, în principal, aducerea la cunoștința publică a acesteia, care se realizează prin publicarea actelor normative. Există însă și o altă semnificație a noțiunii de accesibilitate, asociată exigentei previzibilității legii, și anume aceea care privește modul de receptare a conținutului actelor normative de către corpul social, în sensul de înțelegere a acestora. Norma juridică trebuie să fie clară, inteligibilă.

Norma criticată prin prezenta excepție, este insuficient accesibilă, precisă și previzibilă, în sensul în care s-a exprimat Curtea Europeană a Drepturilor Omului în numeroase decizii referitoare la statul român, dintre care citez cauza *Arsenovici împotriva României*, Hotărârea din 7 februarie 2008, definitivă la 7 mai 2008, care a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, Nr. 325, din 18 mai 2010, conform căreia principiul legalității presupune existența unor norme de drept intern suficient de accesibile, precise și previzibile în ceea ce privește aplicarea lor.

Mai mult, Curtea Europeană a arătat că *„chiar și în condițiile în care legea este accesibilă și previzibilă”, ea trebuie să aprecieze dacă „modalitatea în care dreptul intern este interpretat și aplicat produce efecte conforme cu principiile Convenției”, dacă normele sunt „suficient de accesibile, precise și previzibile în aplicarea lor”.*

Subliniem că prin Decizia 248/2019 CCR a statuat deja că *“Referitor la standardele de calitate a legii, Curtea Constituțională a reținut, în jurisprudență sa, ca prevederile art. 1 alin. (5) din Constituție consacră principiul respectării obligatorii a legilor și ca, pentru a fi respectată de destinatarii săi, legea trebuie să îndeplinească anumite cerințe de precizie, claritate și previzibilitate, astfel încât acești destinatari să își poată adapta în mod corespunzător conduita. S-a reținut, prin aceeași jurisprudență, ca, de principiu, orice act normativ trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se previzibilitatea, ceea ce presupune ca acesta trebuie să fie suficient de precis și clar pentru a putea fi aplicat; astfel, formularea cu o precizie suficientă a actului normativ permite persoanelor interesate - care pot apela, la nevoie, la sfatul unui specialist - să prevadă într-o măsură rezonabilă, în circumstanțele spetei, consecințele care pot rezulta dintr-un act*

determinat. Totodata, Curtea a retinut ca, desi este dificil a fi redactate legi de o precizie totala si o anumita suplete se poate dovedi a fi de dorit, aceasta suplete nu trebuie sa afecteze previzibilitatea legii (a se vedea Decizia nr. 903 din 6 iulie 2010, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 584 din 17 august 2010, Decizia nr. 743 din 2 iunie 2011, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 579 din 16 august 2011, si Decizia nr. 662 din 11 noiembrie 2014, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 47 din 20 ianuarie 2015). De asemenea, Curtea a retinut ca formularea cu o precizie suficienta a actului normativ permite persoanelor interesate - care pot apela, la nevoie, la sfatul unui specialist - sa prevada intr-o masura rezonabila, in circumstantele spetei, consecintele care pot rezulta dintr-un act determinat, si, totodata, ca respectarea legilor este obligatorie, insa nu se poate pretinde unui subiect de drept sa respecte o lege care nu este clara, precisa si previzibila, intrucat acesta nu isi poate adapta conduita in functie de ipoteza normativa a legii.

De aceea, legiuitorul trebuie sa manifeste o deosebita atentie atunci cand adopta un act normativ (a se vedea Decizia nr. 1 din 10 ianuarie 2014, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 123 din 19 februarie 2014, paragrafele 225 si 235).

De altfel, aceeasi cerinta referitoare la calitatea legii este impusa si de prevederile art. 36 alin. (1) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnica legislativa pentru elaborarea actelor normative, republicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 260 din 21 aprilie 2010, conform carora actele normative trebuie redactate intr-un limbaj si stil juridic specific normativ, concis, sobru, clar si precis, care sa excluda orice echivoc, cu respectarea stricta a regulilor gramaticale si de ortografie, dispozitii legale a caror respectare de catre legiuitor este obligatorie, prin prisma prevederilor art. 1 alin. (5) din Constitutie. In acest sens, prin Decizia nr. 448 din 29 octombrie 2013, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 5 din 7 ianuarie 2014, Curtea Constitutionala a retinut ca, desi normele de tehnica legislativa nu au valoare constitutionala, prin reglementarea acestora au fost impuse o serie de criterii obligatorii pentru adoptarea oricarui act normativ, a caror respectare este necesara pentru a asigura sistematizarea, unificarea si coordonarea legislatiei, precum si continutul si forma juridica adecvate pentru fiecare act normativ. Astfel, Curtea a retinut ca respectarea acestor norme concura la asigurarea unei legislatii care respecta principiul securitatii raporturilor juridice, avand claritatea si previzibilitatea necesare si ca nerespectarea normelor de tehnica legislativa determina aparitia unor situatii de incoerenta si instabilitate, contrare standardelor constitutionale anterior referite."

Pentru toate aceste motive vă rog să constatați că această excepție este admisibilă în raport de exigențele art. 29 alin. (4) din Legea nr. 47/1992, rep., urmând a sesiza Curtea Constituțională cu excepția invocată pe această cale.

Pe fondul excepției de neconstituționalitate, rog Onorata Curte Constituțională să admită excepția de neconstituționalitate ridicată de subsemnatul în fața Inaltei Curți de Casație și Justiție – Secția Penală în Dosarul nr. 2607/1/2017 al acelei instanțe

Nu în ultimul rând, vă rog să ne permiteți să dezvoltăm prezenta excepție de neconstituționalitate la o dată ulterioară aditerii sale în principiu.

Sandu GABRIEL
prin avocat
Daniel MV CHITIC